

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομῶνται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργκ καὶ «Ἐστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται
παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

34 Ὁδὸς Φιλελλήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. Ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10—12 π.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ
ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα ἢ δημοσιεύματα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυ-
πόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα
τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελ-
λούσης δὲν εἶναι δεκτά. —
Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς
τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματοσήμον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μία συγκινητικώτατη ἐπέτειος. — Σύγχρονοι Ἕλληνες ποιηταὶ (ὑπὸ
κ. Εὐφρασίας Κετσεά). — Τὸ Ἡράνθειον (ὑπὸ κ. Βασιλικῆς Κυριακί-
δου). — Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Σικάγον. Ἡμερολόγιον Ἑλληνίδος ταξει-
διώτιδος. — Ἡ εὐεργετικὴ ἀγορὰ τοῦ Ἀσύλου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.
— Μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Τσάρου (ὑπὸ κ. Ἄννης Γ. Παπαδογιαννά-
κη). — Γυναικεῖος κόσμος. — Θεάτρον. — Συμβουλαὴ-Συνταγὴ. — Εἰ-
δοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΜΙΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΩΤΑΤΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

Δὲν ραντίζεται μὲ ἄνηθ ὁ δρόμος τῆς ζωῆς τῆς ἐργάτιδος
γυναικός. Οἱ θιασῶνται τῆς βελόνης δὲν ἐγνώρισαν τὰ θύματα,
τὰς ἀφανεῖς μάρτυρας, ὧν οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπὸ πρῶτας μέχρις ἐ-
σπέρας μένουσιν ἀτενῶς καὶ μονοτόνως προσηλωμένοι ἐπὶ τοῦ αὐ-
τοῦ πάντοτε σημείου, ὧν ἡ σπονδυλικὴ στήλη κυρτοῦται καὶ
τὸ στήθος διαυλακοῦται καὶ οἱ πόδες αἰμωδιάζουσι καὶ τὸ αἷμα
ἀποσυντίθεται εἰς τὸν μονότονον ἐκεῖνον βίον, τὸν ἀπὸ πρῶτας
μέχρις ἐσπέρας καθιστικὸν εἰς τὴν μεμολυσμένην καὶ πνιγρὰν
ἀτμόσφαιραν δωματίων κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνθυγιεινῶν καὶ κα-
κῶς φωτιζομένων.

Καὶ διέρχεται ἐν τούτοις τὴν ὥραιότεραν ἐποχὴν τῆς ζωῆς
τῆς ἑργάτις οὕτω, χωρὶς νὰ μεμψιμοιρήσῃ, χωρὶς νὰ παρα-
πονεθῇ. Ἐὰν δὲ ἀντὶ τῆς ραπτικῆς ἄλλην ἐξέλεξαν οἱ γονεῖς
τοῦ παιδίου τέχνην, ἐὰν ἀντὶ νὰ ράπτῃ φορέματα, κορδελιάζῃ
ὑποδήματα, ἢ κατασκευάζῃ ἄνηθ καὶ πῖλους ἢ πλέκῃ ψαλίδας
τὸν αὐτὸν περίπου βίον ζῆ, τοὺς αὐτοὺς ὑφίσταται κόπους ἀ-
γογγύστως χειμῶνα καὶ θέρος.

Καὶ ἀποτελεῖ ἰδιάζοντα τύπον, διακεκρμένην προσωπικό-
τητα ἢ ἐργάτις τῶν Ἀθηνῶν, ἣν χαρακτηρίζει κατὰ τὸ πλεῖ-
στον ἡ τιμιότης, ἡ αὐταπαρνήσις καὶ ἡ ἐγκράτεια.

Πρὶν ἢ ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ, μὲ τὸ πρῶτον τῆς ἀγῆς χρυσοῦν
μειδίμα ἢ ἐργάτις ἐγείρεται. Ἐνδύεται πάντοτε μὲ κομψότη-
τα, μὲ καλαισθησίαν τινά, ἀσυνήθη ἐντελῶς εἰς τὰς κατωτέ-
τερας τοῦ λαοῦ τάξεις. Ἐκ τῶν συρμῶν, οὓς καθ' ἐκάστην ἀ-
ναφυλλίζει, ἐκ τῶν κομψῶν ἐσθήτων, ἃς αἱ χεῖρες καὶ οἱ ὀ-
φθαλμοὶ τῆς ἐπὶ ἡμέρας ὄλας ἐπεξεργάζονται, ἐκ τοῦ συνδυα-
σμοῦ τῶν χρωμάτων καὶ τῆς κανονικότητος τῶν σχημάτων,
ἅτινα ἔχει πάντοτε ὑπ' ὄψει τῆς ἀποκτῆ ἀνεπαισθήτως τὴν
συνήθειαν τῆς ἀντιλήψεως τοῦ καλοῦ, τοῦ κομψοπρεποῦς. Τοῦτο
ἐφαρμόζει ἀμέσως εἰς τὸν ἰδικὸν τῆς στολισμὸν, ὁ ὁποῖος κατὰ
τὸ πλεῖστον, ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ περισσεύματα τῶν τακτιῶν
καὶ τῶν λοιπῶν ρακῶν, ἅτινα πίπτουσι ὑπὸ τὴν ψαλίδα τῆς
ἀρχιεργάτιδος. Εἶναι τὰ ψυχία τῆς ἐνδυμασίας τῶν πλουσίων,
ἅτινα ἀποτελοῦν τὴν πολυτέλειαν τῶν πτωχῶν.

Ἀλλὰ ἰδέτε τὴν τὴν πρῶταν μετὰ πρόγευμα λιτόν, ἐξ ἐνός
μικροῦ κυθίσκου καφέ, μὲ τὸ σακκιδίον τῆς ἢ τὸ πακετάκι
τῆς ἀνὰ χεῖρας μὲ τὸ σεμνὸν πῖλόν τῆς—ἐὰν φέρῃ τοιοῦτον—
ἢ μὲ τὸ κτένιμα τοῦ τελευταίου συρμοῦ, σπεύδουσαν, μὲ τὸ
ἐπίχαρι ἐκεῖνο κούνημά τῆς, χωρὶς νὰ συνοδεύηται ὑπὸ θαυμα-
στοῦ τινος, χωρὶς νὰ προσέχῃ εἰς τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος τῆς καλ-
λονῆς τῆς λάτρας. Εἰς τὸ πακετάκι τῆς ὑπάρχει ἐν τεμάχιον
ἄρτου καὶ ὀλίγον τυρὶ ἢ ὀπωρικόν. Μὲ αὐτὸ θὰ χορτάσῃ τὴν
πεῖναν τῆς ἡμέρας ὅλης, μὲ αὐτὸ θὰ παικίλλῃ τὴν μονοτονίαν
τῆς ἐργασίας τῆς. Καὶ ὅμως εἶναι εὐθυμος, γελαστή, χαρίεσσα.
Σχεδὸν ἠμπορεῖτε νὰ τὴν συγχύσητε ἢ μάλλον νὰ τὴν προτι-
μήσητε ἀπὸ πολλὰς χαϊδευμένας μαθητριάς σχολείων, αἱ ὁποῖαι
ἐνδύονται ἀκαλλίσθητα, ἄχαρα, καὶ ζοῦν χωρὶς αὐτοπεποι-
θησιν, χωρὶς σθένος, χωρὶς τὴν ὑπόληψιν ἐκείνην, ἣν αἰσθάνεται
πρὸς ἑαυτὸν πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις ζῆ διὰ τῆς ἰδίας του ἐργα-
σίας. Εἶναι εὐθυμος καὶ εὐχαριστημένη διότι μὲ ὄλους τοὺς
κόπους καὶ τὰς στερήσεις τῆς, ἢ χρυσῆ νεότης μὲ τὴν ἀκολου-
θίαν τῶν ἐλπιδοφόρων ὀνείρων τὴν ζωογονεῖ, τὴν ἐνθαρρύνει.
Ἄλλ' ἢ δευτέρα νεότης τῆς ἐργάτιδος πληροῖται διὰ τὴν πρῶ-

την. Τότε αὐτοὶ χωριοῦν, καὶ τὸ μέτωπον ρυτιδοῦται καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ μελανοστεφανοῦνται καὶ τὸ στήθος σκάπτεται καὶ ἡ ράχις κυρτοῦται. Ἐδῶ ἀρχίζει τὸ μαρτύριον, ἐδῶ ὁ ἐναγῶνιος βίος, ἐδῶ ἡ ὀδύνη τοῦ ἐπαγγέλλματος...

Ἀλλὰ ἐνῶ κάμνομεν τὴν εἰκόνα τῶν ἐργατίδων, ἐλημονήσαμεν σχεδὸν τὴν ἑορτὴν των. Καὶ εἶναι ἀξία λόγου ἡ ἑορτὴ αὕτη, ἣν τὸ Ἄσυλον τῶν στερουμένων γονέων καὶ συγγενῶν, τῶν ξένων καὶ ἀπροστατευτῶν ἐργατίδων τελεῖ κατ' ἔτος, ἐπὶ τῇ ἐπετείῃ τῆς προστάτιδος τῶν Ἁγίας Αἰκατερίνης.

Ὅλοι αἱ ἐργάτιδες αἱ δίκαιώμεναι ἐν τῷ Ἄσῳ καὶ ὄλαι αἱ ὑπέρτεροι αἱ τοποθετηθεῖσαι παρ' αὐτοῦ συνήλθον τὴν παρελθούσαν Παρασκευὴν μετὰ τῆς διευθυντρίας τοῦ Ἄσῳ εἰς τὸν κῶν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. Μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐπιστροφὴν, αἱ κυρίαὶ τοῦ Συμβουλίου προεξαρχούσης τῆς προέδρου κ. Βρώτη καὶ τῆς ἐν πᾶσι προστατούσης εὐεργετικῶς κ. Ναταλίας Σούτσου παρέστησαν εἰς τὸν ἐν τῷ Ἄσῳ ἀναγνωσθέντα ἀγίασμα παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Εὐθυμίου Καθθαβῆ, ὅστις δι' ὠραίων λόγων ἐπλεξε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας, μετὰ καλλιπεύρας, αἰσθήματος καὶ χάριτος πολλῆς, ἀπαριθμήσας τὰ ἐκ τοῦ Ἄσῳ τούτου προκύπτοντα καλὰ διὰ τὴν ἔρημον φίλων καὶ οἰκογενείας ἐργάτιδας καὶ ὑπέρτερας, ὡς καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν ἡμῶν, ἣτις τόσῃ ἀνάγκῃ ἔχει, ἐντίμων ἐργατικῶν χειρῶν. Τὸν θαυμάσιον λόγον τοῦ κ. Καθθαβῆ θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ ἐρχόμενον φύλλον.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσαμεν αὐταῖς τὸ ἀναγόμενον εἰς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ἀμοιβὰς αὐτῶν κεφάλαιον τοῦ καταστατικοῦ, ἐρμηνεύσασαι ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ συντελέσῃ εἰς ἠθικοποίησιν αὐτῶν καὶ εἰς πιστὴν κατανόησιν τῶν πρὸς ἑαυτὰς καὶ πρὸς τὴν κοινωνίαν καθήκοντων των.

Ἡ τόσον συγκινητικὴ ἑορτὴ αὕτη ἐπερατώθη διὰ τῆς ἀπονομῆς πεντηκονταδράχμου βραβείου εἰς ὑπέρτεραν, διαμείνας ἐπὶ δύο συνεχῆ ἔτη εἰς οἰκογενεὴν τινὰ, ἣτις μετὰ πολλῶν ἐπαίνων ἀποφαίνεται περὶ αὐτῆς καὶ διὰ προσφορὰς γλυκισμάτων καὶ ὠραίων καρπῶν ἐκ μέρους τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου πρὸς τὰς ἐργάτιδας καὶ ὑπέρτερας. Ἡ συγκίνησις τούτων ἦτο μεγάλη, ἐπαισθητὴ δὲ καὶ ἡ βελτίωσις αὐτῶν.

Ἦρχισεν εὐτυχῶς νὰ κατανοῆται ἡ εὐεργετικὴ ἀποστολὴ τοῦ Ἄσῳ καὶ παρὰ τῶν ἐργατίδων καὶ ὑπέρτερων, αἵτινες ἀθροαὶ συρρέουσιν ἐκεῖ, ὡς ὑπὸ ἀληθῆ μητρικὴν στέγην, ἐν ἣ πάσης τυγχάνουσι προστασίας καὶ περιθάλψεως καὶ παρὰ τῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες εἰς αὐτὸ καταφεύγουσιν πρὸς προμήθειαν καλῶν ὑπέρτερων, καὶ παρὰ τοῦ κοινοῦ ἐν γένει, τὸ ὅποιον ἐρρεχεται προθυμώτερον ἀρωγὸν εἰς τὸν εὐεργετικὸν σκοπὸν, ὃν τὸ Ἄσυλον ἐπιδιώκει.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ

Β'.

Ὁ Ρήγας ἐποίησε πατριωτικὰ ἄσματα εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ τὸν ρυθμὸν τῶν Κλεφτῶν καὶ Ἀρματωλῶν. Ὡς ἡ σάλπιγξ σημαίνει τὸ ἐγερτήριο τοῦ στρατιώτου μέχρι τῆς ἡμέρας καθ'

ἣν καλεῖ αὐτὸν εἰς τὴν μάχην, οὕτω καὶ οἱ ὕμνοι τοῦ Ρήγας προητοίμασαν τοὺς Ἕλληνας διὰ τὸν μέγαν ἀγῶνα, ἀφοῦ πρῶτον ἐξήγειραν τὸ ἐθνικὸν αὐτῶν φρόνημα.

Ὁ Ρήγας ἐγεννήθη, περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἑκατομηταετηρίδος, ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ πόλει τῶν Φερῶν τῆς Θεσσαλίας, εἰς ἣν ὁ τύραννος Ἀλέξανδρος ἐκληροδότησεν ἀπαισίαν φήμη, καὶ ἣτις μετὰ εἰκοσιν αἰῶνας ἐπέπρωτο νὰ δοξασθῆ ὑπὸ τοῦ νέου αἰδοῦ καὶ μάρτυρος τῆς ἐλληνικῆς ἐλευθερίας.

Ὁ Ρήγας ἀφῆκε τὴν γενέθλιον πόλιν, ἐν ἣ τὸ στάδιον τῆς ἐνεργείας τῷ ἐφαίνετο λίαν περιορισμένον, ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας. Ἐκεῖ ἔφθασε μέχρις αὐτοῦ ἡ ἀντήχησις τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ ἐπανεφέρεν εἰς τὴν ψυχὴν του τὰ ὄνειρα τῆς Ἐλευθερίας δεικνύουσα τὴ δύνατα νὰ κατορθώσῃ εἰς λαὸς, καὶ ὁποῖους ἐχθροὺς δύναται νὰ καταβάλῃ, ὅταν ἔχη τὴν θέλησιν.

Ὁ Ρήγας δὲν ἦτο φύσις ποιητικὴ, ἀλλ' ἀνὴρ ρέκτης. Ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ δὲν ὑπάρχουσιν οὔτε ὁ ὑψηλὸς λυρισμὸς, οὔτε αἱ ποιητικαὶ εἰκόνας, ἀς ἰθαυμάσαμεν ἀλλαγῶν. Οἱ στίχοι αὐτοῦ καταπίπτουσιν ὡς κτύπος πελέκως, πλήττοντος ὅ,τι σκοπεῖ νὰ πληξῆ. Διὰ τῆς ἀνδρικῆς αὐτῶν ἀφελείας, ἀνταπεκρίνοντο εἰς τοὺς πόθους ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους ἐξέπραζον θαρραλέως αἰσθήματα, ἅτινα ἕως τότε οἱ Ἕλληνες ἠθάνοντο μὲν δὲν ἐξεστόμιζον ἑμῶς.....

Κατὰ τὴν μακρὰν καὶ σκληρὰν κυριαρχίαν τοῦ Ἀλῆ, ἦτο δυστύχημα διὰ μὲν τὴν γυναῖκα ἢ καλλονήν, διὰ δὲ τὸν ἀνδρα ὁ πλοῦτος. Οὐχ ἦττον ἐν τῷ κράτει αὐτοῦ ἐπροστάτευε τοὺς Ἕλληνας, ἢ δὲ πρωτεύουσα του ἦτο κέντρον ἐλληνικῆς παιδείας. Τὰ ὑπὸ εὐπόρων Ἡπειρωτῶν, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐγκαταστημένων, ἰδρυθέντα σχολεῖα, ἐν οἷς λόγοι διδάσκαλοι μετέδιδον τὰς γνώσεις αὐτῶν, ἤμαζον. Οἱ περὶ τὸν Πασσῶν Ἕλληνες ἰατροί, παρεῖχον εἰς τὴν αὐτὴν αὐτοῦ ὄψιν σχεδὸν εὐρωπαϊκὴν. Οἱ εὐάριθμοι ξένοι οἱ κατὰ καιροὺς ἐπισκεπτόμενοι αὐτόν, ἐπανέκαμπτον ἐκπεληγμένοι καὶ καταγοητευμένοι ἐκ τῶν περιστοιχούντων τὸν Ἀλῆ Πασσῶν. Ὁ ἰατρὸς Holland, ὁ βραδύτερον γνωστὸς ὡς sir Henry Holland, ὅστις διέτριψεν ἐπὶ τινὰ χρόνον, ἐν ἔτει 1815 εἰς Ἰωάννινα, διέτηρησεν ἡμῖν τὰ ὀνόματα Ἑλλήνων τινῶν ἰατρῶν, οὓς μνημονεύει μετ' ἐπαίνων.

Ἐπιφανέστερος τούτων ἦτο ὁ Ἰωάννης Βηλαρῆς, ὅστις μετέπειτα διεκρίθη ὡς εἰς τῶν χαριστέρων ποιητῶν τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος. Ὁ Ἄγγλος ἐπιστῆμων κατεβέβηκεν ἐκ τῆς εὐφυΐας τοῦ Ἑλληνος ἰατροῦ, ὃν παριστᾷ πολυμαθέστατον. Ἡ συνομιλία του λέγει, ἦτο μίγμα εὐφυΐας καὶ στωϊκῆς εὐτραπέλειας (Humour), μελαγχολίας καὶ σατύρας. Πολλάκις, προσθέτει, τὸ ὄψος καὶ ἡ ὑπερηράνεια αὐτοῦ, ἀνακαλοῦσι μᾶλλον τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῆς ἐλευθερίας, ἢ τὸν σημερινὸν ἐξευτελισμὸν τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν περὶ τοῦ Βηλαρῆ γνώμην τοῦ Ἄγγλου ἰατροῦ ὡς πρὸς τὴν συναναστροφὴν καὶ τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ, δικαιούσι πληρέστατα αἱ ποιήσεις του.

Εἰς τὰ σατυρικά ποιήματα, καὶ εἰς τοὺς μύθους αὐτοῦ ἀνεύρισκομεν τὸ διὰ μιᾶς λέξεως ὑπὸ τοῦ ἄγγλου ἰατροῦ χαρακτηριζόμενον ὡς εὐτραπέλον (humour). Αἱ ἄλλαι ποιήσεις αὐτοῦ, ἄσματα ἐρωτικὰ ἢ περιγραφαὶ τῆς φύσεως, ἐμφαίνουσι γλυκύθυμον μὲν πλὴν βαθεῖαν μελαγχολίαν. Ὁ Βηλαρῆς δὲν ἔγραψέ τι εἰς τὸ ἠρωτικὸν εἶδος. Ἡ αὐτὴ τοῦ Ἀλῆ-Πασσᾶ δὲν ἐπέτρεπε

ποσῶς ἀληθῆ πατριωτικὰ ἐξάσματα. Ἡ μελαγχολία καὶ αἱ σατύραι αὐτοῦ φαίνονται ἐνίοτε, ὅτι εἶναι στεναγμοὶ ἢ πικρὰ μειδιάματα ψυχῆς βδελυσσομένης τὴν δουλείαν. Οὕτω τοῦλάχιστον ἐρμηνεύουσιν οἱ συμπατριῶται τοῦ Βηλαρῆ, τὸ γλυκὺ αὐτοῦ παράπονον.

Ἄπουλάκι ξένο
ἔχειτεμένο,
κνηνημένο,
ποῦ νὰ σταθῶ;
Ποῦ νὰ καθίσω
νὰ ξευχητήσω,
νὰ μὴ χαθῶ!

Βραδυάει ἡ μέρα,
σκοτάδι πέφτει,
καὶ δίχως ταῖρι
πῶς νὰ βρεθῶ;
Πῶς νὰ φωλιάσω
σὲ ξένο δάσο,
ν' ἀποσυρθῶ! . . .

*Ἐρημο τρέχω,
τόσο δὲν ἔχω
μηδὲ φωλιά!
Νὰ βρῶ γυρίζω
ποῦ νὰ καθίσω,
νὰ ξευχητήσω
κἂν μοραχῶ . . .

Λιγῶν οἱ κλάδοι,
τὰ φύλλα σειοῦνται,
γλυκοκομπιούνται
τ' ἄλλα πουλιά.
κ' ἐγὼ τὸ ξένο,
τὸ πικραμένο,
χωρὶς φωλιά.

*Ἀπὸ 'ρα 'ς ἄλλο
περὶ δένδρακι,
νὰ βρῶ κλαράκι
γιὰ νὰ σταθῶ.
γιὰ ν' ἀκουμπήσω
νὰ ξευχητήσω,
νὰ μὴ χαθῶ . . .

ΤΟ ΗΡΑΝΘΕΜΟΝ

Α'.

Εἶχον εἰσέλθει ἤδη εἰς τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας μου. Δυσχερῶνται ὅτι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἀνὰ ἑκάστην ἑπταετίαν ὑφίσταται μεταβολὰς ἢ μεταμορφώσεις, τοῦτ' αὐτὸ ὡς ὁ μεταξοσκώληξ ἀλλάσσει τετράκις δέρμα, ἕως οὐ πλέξῃ τὸ κουκούλιόν του.

Ὡς πρὸς ἐμὲ, ὅτι εἰζεύρω εἶναι ὅτι πρὸς τέλος τῆς δευτέρας ταύτης ἑπταετηρίδος, συνέβη ἐν ἐμοὶ χαρακτηριστικὴ ἡλικία μεταβολῆς. Ἐλάμβανον ὕψος σοβαρόν, καὶ τὰ τῆς παιδικῆς ἡλικίας μου παίγνια δὲν μὲ νῆχαρίστουν πλέον καὶ αὐτὰ τὰ εἰκονογραφημένα βιβλία μοὶ ἐφαίνοντο μονότονα, ὡς παλαιὰ ὄδος ἣν διατρέχει τις πολλάκις. Καθιστάμην ρεμβώδης. Στίχοι τινὲς οὓς ἀνεγίνωσκον ἐν τοῖς ποιηταῖς μ' ἔκαμνον νὰ μελαγχολῶ ἀκουσίως.

Ἐκ τῶν παιδικῶν μου προτιμητέων δὲν διέτηρησα εἰμὴ τὸ ζῶηρον ἐνδιαφέρον διὰ κατοικίαν γραίας γείτονος, παρὰ τῇ ὁποίᾳ εἶχον ἀνατραφῆ καὶ ἐνθα διηρχόμην ὅλας τὰς ὥρας τῆς ἐλευθερίας μου. Ἡ οἰκία εἶχεν ἀντικατασταθῆ ὑπὸ νέας, ἀλλὰ τὴν βλέπω ἀκόμη μὲ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας. Πρὸ αὐτῆς ἐξετείνετο βυρσοδεψεῖον κρυπτόμενον ὑπὸ τὴν σκιάν δένδρων ὑψηλῶν. Ἀνήρχετό τις τέσσαρας βαθμίδας καὶ εἰσῆρχετο εἰς τὸ μαγειρεῖον, οὗ τινος ἢ ἐπίπλωσις ἀνήρχετο εἰς μακρυνὴν ἐποχὴν. Ἀκριβῶς ἀπέναντι εὕρισκετο τὸ δωμάτιον τῆς γραίας γείτονος, μὲ ἐπίπλωσιν ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ

παράθυρον ἐβλεπεν εἰς κήπον μὲ ὑψηλὰ τεῖχη κυκλοῦμενα ὑπὸ περιπλοκάδων καὶ φραγκοσταφυλεῶν.

Ὅλα ταῦτα τὰ παλαιὰ πράγματα συνεφώνουν ἄριστα μὲ τὴν μορφήν τῆς δεσποινίδος Σοφίας. Ἐβδομηκοντούτη, ἀλλὰ μὲ βράδιμα εὐθύ. Μεσαίου ἀναστήματος ὀλοστρόγγυλος, μὲ παρειὰς ρυτιδωμένας καὶ κεχρωματισμένας, ὡς μῆλον διεληθὸν τὸν χειμῶνα, ὀφθαλμοὺς καστανοὺς ἐκτάκτου ζωηρότητος, τὴν εἶνα προεξέχουσιν, τὰ χεῖλη εὐσαρκα, τὴν σιαγόνα ἐπίσης προεξέχουσιν ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν ὀδόντων, ἔχε τὸ ὕψος εὐθυμον καὶ πνευματώδες. Πάντοτε καθαρώς ἐνδεδυμένη, μὲ μαλλίνην ἐσθῆτα, μὲ περικόρμιον πάντοτε κλειστὸν καὶ περιτραχιλίον ἐκ λινοῦ. Ἡ ἐνδυμασία αὕτη, ἢ περὶ αὐτὴν ἀρχαῖα ἐπίπλωσις προσέδιδον ὅλως ἀρχαίαν ὄψιν παρελθούσης ἐποχῆς. Τὸ ὄλον τῆς διέχευεν ἄρωμα παρωχημένων χρόνων, ὡς τὰ ἐκ τῶν ἀγριοκερασεῶν ριπίδια, ἅτινα μετὰ πάροδον πολλῶν χρόνων διατηροῦσι τὴν εὐωδίαν τῶν ξύλων, ἐξ ὧν κατασκευάσθησαν. Οὐδέποτε ἦλθεν εἰς γάμον καὶ ἐξεπληττόμην σκεπτομένη διὰ τί εἶχε μείνει ἄγαμος, ἐν ᾧ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τῆς, αἱ ἀδελφαὶ καὶ ἐξαδέλφαι τῆς, ἐναντίον τοῦ στρυφοῦ χαρακτῆρός των καὶ τοῦ δυσθύμου ὕψους των, εὖρον ὄλαι σύζυγον.

Ἐκ τοῦ δωματίου τῆς δεσποινίδος Σοφίας κλίμαξ ὠδήγει εἰς τὸ ὑπερῶν, ὅπερ περιελάμβανε ὄλον τὸν πρῶτον ὄροφον, καὶ ἐνθα διεφύλαττε τὰ ἐπιπλα καὶ τὰ ὀπωρικά τῆς. Ἐκεῖ εἶχον ἐκλέξει τὸ καταφύγιον μου, ἐκ τῶν μικροτέρων μου ἐτῶν, κατέφυγον ὡς ὁ Ροβινσὸν εἰς τὴν νῆσόν του καὶ πάντοτε ἀνεκάλυπτον νέον τι παλαιὰ βιβλία, τετράδια μὲ μυθιστορήματα ἀντιγεγραμμένα, τετράδια μουσικῆς, κατὰ τὸ ἦμισυ. Πρὸς τὸ βάθος, εἰς τὸ σκοτεινότερον μέρος, ἦτο τοποθετημένον ἐρμαρίον ἐκ γεγλυμμένης καρυῆς, οὗτινος τὰ κλεῖθρα ἔλαμπον ἐν τῷ σκότει, καὶ οὗτινος οἱ γεγλυμμένοι στυλοβάται εἶχον παράδοξον μορφήν. Ἀπὸ τῆς πρώτης παιδικῆς μου ἡλικίας, ἢ φίλη μου μ' εἶχεν εἶπει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πλανῶμαι γύρω τοῦ μυστηριώδους ἐρμαρίου, διότι ἐκεῖθεν ἐξήρχετο ἐν φάντασμα, καὶ ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἂν καὶ μὲ ἐνέπλησσε φόβου, ἐν τούτοις διήγειρε τὴν περιέργειάν μου. Ὅταν ἦμην μόνη, μὲ ἔλαφρῶν φρικίασιν διωλίθθαινον μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἀντικειμένων πρὸς συνάντησιν τοῦ φαντάσματος. Αἴφνης κρότος αἰφνιδίως ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ἐπίπλου, ὡσεὶ τὸ φάντασμα, κεκοπιακὸς ἐκ τῆς καθιέρξεως του ἀπεφάσιζε νὰ ἀνοίξῃ καὶ τὰ δύο φύλλα, καὶ νὰ ἐμφανισθῆ πρὸ τοῦ περιέργου, ὅστις ἠνώχλει τὴν ἀνάπαυσιν του. Τότε ὀπισηθρόμου μὲχρι τοῦ φωτεινοῦ μέρους τῆς ἀποθήκης, τρέμουσα καὶ ὑπερήφανος διὰ τὴν αὐθάδειαν μου. . . .

Δεκαεταετῆς εἶχον ἀποβάλει τὸν φόβον, ἀλλ' ἡ περιέργεια διετηρεῖτο πάντοτε. Τὸ μυστήριον τοῦ ἐρμαρίου, ἐρμητικῶς κεκλεισμένου καὶ τὸ ὅσοι ἢ δεσποινὶς Σοφία ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπεσκέπτετο, κρύπτουσα ἐκεῖ ὅ,τι πολὺτιμον ἔχε, ἠρέθηζε τὴν φαντασίαν μου καθόσον μετ' ἐκάστην ἐπίσκεψίν τῆς ἢ γραία κόρη ἀπήρχετο ἐκεῖθεν μὲ ὕγρους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς, καὶ τὸ μέτωπον κατηρέστερον.

Ἡμέραν τινὰ ἐνῶ ἀνήρχετο τὴν ἠκόλουθησα, κρυπτομένη ὀπισθεν κρύπτῃς καὶ πικρῆς μάρτυς τοῦ ἀνοίγματος τοῦ ἐρμαρίου. Ἰερεὺς ὅστις ἀνοίγει τὰ ἄγια τῶν ἁγίων δὲν λαμβάνει τόσας προφυλάξεις· τὸ ἐν φύλλον ἦτο ἡμίανονικτον καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἴδω ἐξ ἐκείνου τοῦ μέρους, ἀλλ' ἀκτίς ἡλίου διωλιθθαινοῦσα ἐκ τινος φεγγίτου, ἐπεσεν αἰφνιδίως ἐπ' αὐτοῦ, καὶ

χάρης εἰς τὴν ἀκτῖνα ταύτην παρετήρησα τοὺς θησαυροὺς τοῦ φαντασιώδους ἔρμαριου.

Ταινίαι ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, μεταξὺν αἰσθητῶν, σκανδαλία κεντημένα με χρυσὸν καὶ ἄλλα, μ' ἔκαμαν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως νὰ φωνάζω. Ὀπερ μ' ἐπρόδωκεν. Εὐθὺς τὸ ἔρμαριον ἐκλείσθη καὶ ἡ δεσποινὴ Σοφία λαμβάνουσα με ἐκ τοῦ ὠτός με ὠθησεν ἔξω.

Ἀπεμακρύνθη, ἀλλὰ με αἴσθημα περιεργείας μὴ ικανοποιηθείσης, καὶ με τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν νὰ παρατηρήσω ἐν ἀνέσει τὸ πλούσιον περιεχόμενον τοῦ ἔρμαριου. Μόλις εὗρισκον εὐκαιρίαν, ἔτρεχον εἰς τὸ ὑπερῶν, περιεργαζόμενον τὸ ἔρμαριον, παρετήρουν διὰ τῶν ὀπῶν τοῦ κλειθροῦ, ἀνέπνεον διὰ τῶν σχισμάδων τὸ ἀρώμα ἀνθῶν ἀρωματικῶν, ἅτινα μοὶ ἐκέντων ἐπὶ πλεόν τὴν περιέργειαν. Ἐσιώπησα καὶ ἀπεφάσισα νὰ περιμείνω εὐνοϊκῆν τινα περίστασιν.

Τὰ πάντα συμβαίνουσι· καὶ μάλιστα τὰ πράγματα ποῦ ἐπιθυμῶ τις διακαέστερον εἰς ἐκεῖνα συμβάλλει καὶ ἡ εὐνοία τῆς τύχης, ὡς ἐὰν ταῦτα ὑπακούωσιν εἰς μαγνητικὴν ἐπήρειαν τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως.

Συνέβη ὥστε Κυριακὴν τινα ὅπου κεκρυμμένη εἰς τινα γωνίαν τῆς ἀποθήκης ἀνεγίνωσκον ἀόρατος τόμον τινα τῆς προγονικῆς ἡμῶν ἱστορίας, ἡ δεσποινὴ Σοφία ἐνῶ διηυθέτει τὸ ἔρμαριον, προσεκλήθη ὑπὸ τινος ἐπισκέψεως κάτω καὶ ἐν τῇ βίᾳ τῆς ἐλθισμῶν τὴν κλεῖδα ἐπὶ τοῦ κλειθροῦ. Μόλις ἐκεῖνη κατήλθε παρετήρησα τὸ κλειθρον ἐνῶ ἔλαμπεν ἡ κλεῖς. Τέλος ἔμελλον νὰ ἴδω ἀνέτως τὰς σπανιότητάς ταύτας αἰ ὅποια τόσον χρόνον ἀπησχόλουν τὸ πνεῦμά μου· ἔστρεψα ἡσύχως τὴν κλεῖδα, ἦνοιξα μὲ προσοχὴν τὸ φύλλον, καὶ.....

II

Δὲν ἤξευρα ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσω· τσακὺτὴ ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς μου· ὁ καιρὸς ἐπέειγε. Πρῶτον μ' ἐκτύπησεν εἰς τὰ μάτια μικρὸν τι κιβώτιον ἐκ χαλκοῦ καὶ ὀστράκων πρὸ τῆς χειρὸς μου εὗρισκόμενον. Τὸ ἐσωτερικόν του, ἦτο ὑπενδυμένον ἐκ μεταξίνου ὑφάσματος χρώματος ῥόδου καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀνεπαύοντο τρία διάφορα ἀντικείμενα. Μία μικρογραφία χρυσοῦ, εἰς τόμος ἐξ ἐρυθροῦ μαροκινῶν δέρματος καὶ λεπτῆς δεσμῆς κιτρινωμένων χαρτίων δεδεμένων διὰ κυανῆς ταινίας.

Ἡ μικρογραφία παρίστα ἄνδρα ἡλικίας 25 ἐτῶν περίπου, ἐνδεδυμένον κατὰ τὸν συρμὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰῶνος. Κόμη βοστρυχώδης καλύπτουσα μέτωπον εὐρύ, καὶ ὀφθαλμοὶ κυανοί, παρειαὶ ῥοδόχροι καὶ χεῖλην μειδιῶντα ραδινὸν μειδίημα. Ἀφοῦ καλῶς παρετήρησα τὴν νέαν ταύτην φυσιογνωμίαν τὴν τόσον συμπληθητικὴν οἱ δάκτυλοί μου ἔψαυσαν τὴν κιτρινὴν δέσμη, ἔπειτα μετὰ στιγμὴν δισταγμοῦ, ἐξήτασα τὰ διάφορα διαστάσεων φύλλα, τσακίς διπλωμένα καὶ πάλιν ἐπιδιπλωμένα.

Τὸ πρῶτον τεμάχιον τοῦ δέματος ἦτον ἐπιστολή, ἧς ἡ κανονικὴ καὶ σταθερὰ γραφὴ μοὶ προσέβαλε τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐφῆρεν ἀντὶ ἐπιγραφῆς τὰς λέξεις ταύτας: «Διὰ νὰ δοθῶσι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου»· καὶ ἤρχιζεν οὕτω:

Ἀγαπητὴ καὶ μόνη φίλη μου,

Ἐπειδὴ σκληρὸς πατὴρ ἀντίσταται εἰς τὸν μεταξὺ μας ὑμέλειον, καὶ κλείει πρὸς ἐμὲ τὴν θύραν τῆς οἰκίας του, ἔχω τὸ φρικτὸν θάρρος ν' ἀπομακρυνθῶ, τῆς μόνης προσφιλοῦς εἰς τὴν

καρδίαν μου ὑπάρξεως. Προτιμῶ νὰ μὴ ζῶ ἐν τῇ πόλει, ἐν ἧ ἡ φίλη μου ἀναπνέει, ἢ νὰ τήλωμαι ἄνευ ἐλπίδος τοῦ νὰ τὴν ἀποκτήσω. Ὅταν θὰ λάβῃς τὸ παρὸν θὰ ἦμαι μακρὰν. Ποῦ θὰ σ' ἐπανεύρω, λατρευτὴ φίλη, ἢ μᾶλλον θὰ σ' ἐπανίδω πλέον; Προκίσθημα μοὶ λέγει ὅτι, ὄχι! Ἦδη ὅτε με ἀπομακρύνουν ἀπὸ σοῦ, δὲν ἐπιθυμῶ ἄλλο ἢ νὰ μ' ἀποσπάσωσι καὶ τὴν ζωὴν. Αἱ περιστάσεις δὲν θὰ λείψωσιν, ἐν ἧ ἐποχῇ ζῶμεν. Ἀλλὰ μέχρι τοῦ θανάτου θὰ φέρω μαζὴ μου, τὴν εἰκόνα τοῦ ἔρωτος τούτου, τόσον ζωηροῦ καὶ τρυφεροῦ συγχρόνως, πάντοτε πιστοῦ καὶ πάντοτε νέου, τοῦ ἀληθοῦς ἐκεῖνου ἔρωτος, ὅστις θὰ μ' ἐμπνέη καὶ θὰ μοὶ ἀποδίδῃ ἐκεῖνην ἣν λατρεύω. Θὰ ἀναπολῶ εἰς τὴν αἰωνιότητα τὰς στιγμὰς καθ' ἃς σ' ἔβλεπον. Ὡ ποῖα εὐτυχὴς ἐποχὴ, καθ' ἣν ἀμφότεροι ἀπελεύομεν τὴν εὐφροσύνην τοῦ νὰ ἦμεθα μαζὴ.

Σοὶ ἀφίνω, ἀγαπητῆ, τὸ βιβλίον ὃ μαζὴ ἀνεγινώσκομεν, ὡς καὶ ἐν ἄνθος ὄπερ, δι' ἐμὲ συνέλεξας καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέτω τὸ τελευταῖον μου φίλημα. Ὑγίαινε ἔτι ἀπαξ, φίλη μου. Θ' ἀποθάνω με τὸ ὄνομά σου εἰς τὰ χεῖλη.....

Ὁ πιστὸς καὶ δυστυχὴς φίλος

9 Ἰουνίου.....

Γεώργιος

Μόλις ἀπετελείωνα τὴν τὴν αἰσθηματικὴν ταύτην ἐπιστολὴν ἤκουσα θόρυβον εἰς τὴν κλίμακα. Δὲν ἔλαβα ἢ τὸν καιρὸν νὰ θέσω τὴν κυανὴν ταινίαν περὶ τῶν χαρτίων καὶ νὰ κλείσω τὸ ἔρμαριον, ἐνῶ ἐξ ἄλλου παρέλαβον τὸν τόμον. Καὶ ἐκρύφθη ὡς κλέπτρια, τρέμουσα δι' ὅτι εἶχα πράξει, καὶ τὴν κεφαλὴν ὡς μέθη ἐκ τῆς ἀναγνώσεως.

Ὅταν ἐξῆλθον ἤρχισα νὰ σκέπτομαι τὰ κατὰ τὴν ἀνακάλυψίν μου. Ἡ γραῖα φίλη μου δὲν με ἠπάτησε, καὶ ἦτο πραγματικῶς φάντασμα ἐν τῷ ἔρμαριῳ. Πολλὰκις ἐπανήλθον σκεπτομένη ὅτι τὸ φάντασμα τοῦ Γεωργίου ἔθετε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου μου. Ἡ κομψὴ κεφαλὴ του ἦτο πάντοτε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ποῖα ἡδύνατο νὰ ἦναι ἡ νέα κόρη πρὸς τὴν ἀπύθυνη, τόσον τρυφερὸν ἀποχαιρετισμὸν καὶ ἧς τὸ ὄνομα δὲν ἦτο γεγραμμένον; Τί ἀπέγεινεν αὐτῆ; ἦτο ἀληθὴς μυθιστορία καὶ με συνεχίζει βαθέος... Κατετρυχόμενον ὑπὸ τῆς σκέψεως τῆς ἀγνώστου φίλης τοῦ δυστυχῶς Γεωργίου, τὴν ἐξωγράφουν διὰ τῆς φαντασίας νέαν, θελκτικὴν, με ὀφθαλμοῦς ὑγροῦς καὶ τρυφεροῦς.

Ἐξήγαγον ἐκ τοῦ θυλακίου μου τὸν ἐκ μαροκινῶν τόμον καὶ τὸν ἦνοιξα, θέλουσα νὰ φωτισθῶ ἐξ αὐτοῦ. Μεταξὺ τῶν ποιημάτων καὶ μικρῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν τινι τῶν φύλλων αὐτῶν εὗρον ἄνθος ἀπεξηραμένον καὶ ἐκ τοῦ καιροῦ μέλαν καταστάν, τὸ ὑπ' αὐτῆς εἰς ἐκεῖνον δωρηθέν, ὄπερ εἶχε δεχθῆ τὸ τελευταῖον φίλημα.

Τὰ φύλλα τοῦ βιβλίου διετῆρουν τὸ ἀποτύπωμα τοῦ ὑγροῦ χυμοῦ τοῦ δροσεροῦ ἄνθους. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι κατὰ τὴν ἐπιπέδον ἐκ τοῦ Γεωργίου εἶχεν ἀποτυπωθῆ ἐκεῖ. Ἀποσπῶσα εὐλαβῶς τὸ ἀνθὺλλον παρετήρησα ὅτι ἦτο προσκεκολλημένον εἰς τὸν χάρτην με μικρὸν τινα τίτλον. Ἀνέγνωσα γεγραμμένον λατινιστί. *Primula auricula*. Τὸ πρῶτον βοτανικὸν βιβλίον ὄπερ ἦνοιξα μοὶ ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν. Ἐδήλου Ἡράνθειον. Τοῦτο δὲν μοὶ ἐξήγει πολλὰ πράγματα ἢ μᾶλλον τίποτε νέον. Δὲν ἠδυνάμην δὲ ν' ἀποπειραθῶ καὶ ἐκ δευτέρου διότι ἡ δεσποινὴ Σοφία εἶχεν ἐνοήσει τὴν κλοπὴν ἐκεῖνην, διότι ἐφύλαττεν ὡς φύλαξ τὸν οὐδὸν, ἀνησύχει, ἦτον ἀπησχολημένη, καὶ δύσπιστος

Ἐγὼ δὲ ὡς μὴ ἔχουσα ἐλαφρὰν καὶ ἤσυχον τὴν συνείδησιν μου δὲν ἀπεφάσισα ν' ἀνέλθω εἰς τὴν ἀποθήκην ἐκ φόβου μὴ ἡ γραῖα κόρη, ἧς αἰ ὑποψαίει εἶχον διεγερθῆ ἀνακαλύψει τὸν δόλον μου. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Βασιλικὴ Κ. Κυριακίδου

ΑΠ' ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΣΙΚΑΓΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΔΟΣ

Ἴδου ἡμεῖς εἰς Ἰνδιανόπολιν. Ὁ κ. Sewal μᾶς ὑποδέχεται εἰς τὸ σταθμὸν, ὁ ὁποῖος εἶναι ὀλιγώτερον θορυβώδης ἀπὸ τὸν τοῦ Σικάγου. Τέλος πάντων εὗρισκόμεθα εἰς ἤσυχόν πως τόπον. Οὔτε τρεξίματα, οὔτε σιδηρόδρομοὶ ὑπόγειοι καὶ ἐναεριοί, οὔτε κύματα ἀνθρώπων καὶ ἀμαξῶν. Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ, ἀφ' ἧς ἐπατήσαμεν τὸν πόδα εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν ἔδαφος, καθ' ἣν καὶ τὰ ὄτα καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ διάνοια καὶ οἱ πόδες ἡσυχάζουν. Ἐπειτα εὐθὺς ὡς ἐξερχόμεθα τοῦ σταθμοῦ βλέπομεν ὀρίζοντα πλατύν, ἀνοικτόν, χωρὶς οἰκίας πυργωτάς, οἰκίας ὧν ἡ ἀτελεύτητος σειρὰ νὰ ὁμοιάζῃ πρὸς ἄλλωσιν ὄρεων, οἰκίας σκοτεινοχρόους, αἰτίνες μαυρίζουν τὸν ὀρίζοντα, τὸν ἀρκετὰ θολὸν καὶ συννεφώδη πάντοτε ἐκ τῶν πυκνῶν στηλῶν τῶν καπνοδόχων τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῶν πολυπληθῶν ἐργοστασίων.

Ἡ πόλις αὐτὴ μᾶς διαθέτει εὐχαρίστως. Δὲν μᾶς καταπλήττει, δὲν μᾶς θαμβώνει, δὲν μᾶς κουράζει μετὰ τὸ γιγάντειον καὶ κολοσσαῖον παράστημά της, μετὰ τὰ γιγάντεια ἔργα της, μετὰ τὸν γιγάντειον βίον της, ὡς μᾶς κατέπληξε τὸ Σικάγον καὶ ἡ Νέα Ὑόρκη. Ἐδῶ εἴμεθα εἰς τὸν συνειθισμένον κύκλον μας, ὡς εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς τὸ Μιλάνον, εἰς τὸ Τουρίνον. Καὶ ὁ κ. Sewal αὐτὸς φαίνεται ἀνάλογος πρὸς τὴν γενικὴν εἰκόνα, ἧτις μᾶς περιβάλλει. Μικροῦ ἀναστήματος, λεπτοφυῆς, ἡμερος, μετριόφρων, μὴ ὀμιλῶν μετὰ ζωηρότητος, ἀλλ' οὔτε τρέχων, ὡσεὶ ἐκνηγητὸ, ἀλλ' οὔτε ἀσχολούμενος εἰς κολοσσαίαις ἐπιχειρήσεις, εἰς γιγάντεια ἔργα, ἀλλ' οὔτε παίζων μετὰ ἑκατομμύρια. Ἀνθρώπος τῶν γραμμάτων—πρᾶγμα ἐξαιρετικὸν διὰ τοὺς ἄνδρας τοῦ Σικάγου καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης—σοφός, Ἑλληνοστῆς δυνατῆς, με ὀμματουάκια, με βλέμμα σκεπτικιστοῦ, ὑποτάστων ἐνῶ φαίνεται ὑποτασσόμενος, καὶ κατορθῶν νὰ τηρῆ τὸ ἰδιαιτέρον γόνιτρόν του, τὴν πρωτότυπον καὶ διακεκριμένην φυσιογνωμίαν του παρὰ τὸ πλεῖρον ἐξόχου, μεγαλοφυοῦς, ἀκρατῆτως ζωηρᾶς καὶ δραστηρίας γυναικῆς, ὅποια ὑπῆρξεν ἡ πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου μας.

Ἐνδεδυμένος ἀπταιστῶς, με τὴν ρεδιγκόταν του αἰωνίως—πρᾶγμα καὶ τοῦτο ἐξαιρετικὸν διὰ τοὺς Ἀμερικανοὺς ἄνδρας—με τὴν ἐπιμελεμένην ἐν γένει ἀμφίεσιν του, με τὸ μεθοδικὸν ὄψος του, ἀποτελεῖ φυσιογνωμίαν, ἧτις σᾶς ξεκουράζει, σᾶς ἀναπαύει καὶ ἐνταυτῷ σᾶς εὐχαριστεῖ. Νομίζει, ὅτι μετὰ ἀρχαία Ἑλληνικὰ του καὶ με τὴν προφορὰν μάλιστα τοῦ Ἐράσμου, θὰ μᾶς ἐνοῆ συνομιλοῦντας, καὶ ἀληθῶς ἀπορεῖ πῶς ὑπάρχει τόση μεγάλη διαφορά μετὰ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς, ὥστε αὐτὸς νὰ μὴ ἐνοῆ τίποτε ἐξ ὧν λέγομεν. Λαλεῖ καὶ τὴν γαλλικὴν ἀπταιστῶς σχεδὸν με μόνην τὴν ἰδιάζουσαν ἐκεῖνην εἰς τοὺς Ἀγγλοσάξωνας προφορὰν.

Διερχόμεθα ὠραίας εὐρυτάτας καὶ ἀπιστεῦτως καθαρὰς ὁδοῦς,

αἰτίνες μᾶς ἐνθυμίζουσι τὴν Ὀδησσόν, καὶ πλατείας ὠραίας καὶ λεωφόρους, ὡς διασχίζουσι ἠλεκτρικοὶ τροχιόδρομοι. Παντοῦ ἡ αὐτὴ μετρία κίνησις, ἡ αὐτὴ ἡσυχία, ὁ αὐτὸς εὐρύς καὶ ὠραίος ὀρίζων. Εἴμεθα ἤδη ἐπὶ τῆς λεωφόρου Πανσουλβανίας καὶ ἡ ἀμαξά μας σταματᾷ πρὸ κομψῆς, ἀνοικοτρόχου τετραωροῦ μόνον οἰκίας, ἣν πλαισιῶ πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ τὰ πλάγια καταπράσινον χλοόσπαρτον πεζοδρόμιον. Τέσσαρες μαρμάρινοι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ βαθμίαις ἄγουσι πρὸς μεγάλην ἐξωθύραν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἴσταται ἡ κ. Sewal, πάντοτε ζωηρὰ καὶ γελαστὴ μετὰ τὴν πάλλευκόν της κόμην καὶ τὴν ἀνοικοτρόχου ἀμφίεσιν. Χειρονομεῖ, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀντίκρουσε τὴν ἀμαξάν, καὶ ἤδη κατέρχεται τρέχουσα τὴν κλίμακα, λέγουσα, ὅτι εἶναι πολὺ θυμωμένη μαζὺ μας, διότι ἐπὶ ἐξ ἤδη ἡμέρας μετέβαινε μετὰ συνοδείας εἰς τὸν σταθμὸν πρὸς ὑποδοχὴν μας καὶ ἡμεῖς δὲν ἐφθάναμεν.

Εἰσιήθημεν εἰς ὠραίαν αἴθουσαν μετὰ πολλῆς καλλιστησιαίας διεσκευασμένην καὶ συνεχομένην μετὰ τοῦ ἰδιαιτέρου γραφείου τῆς κ. Sewal. Δὲν θὰ ἐφάγετε βέλαια. Τὸ πρόγευμα σᾶς ἀναμένει, μᾶς εἶπε Ἀφοῦ ἀνήλθομεν εἰς τὰ δωμάτια μας καὶ ἐκαλλωπίσθημεν ὀλίγον, ἠκούσαμεν καὶ ἐδῶ κώδωνα καλοῦντά μας εἰς τὸ πρόγευμα.

Ἀληθῆς ἐκπληξίς μᾶς ἐπεφυλάσσετο εἰς τὸ ἐστιατόριον. Ἡ κ. Bogelot, ἡ ἀντιπρόσωπος τῆς Γαλλίας, ἡ γηραιὰ μας φίλη καὶ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ Συνεδρίου, φιλοξενουμένη ἐπίσης παρὰ τῆς κ. Sewal, μᾶς ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας της. Ἀνθη ὠραία, ῥόδα καὶ γαρύφαλα εἰς μικρὰ δοχεῖα ἐστόλιζαν τὴν τράπεζαν, τῆς ὁποίας τὴν τακτοποίησιν αὐτοπροσώπως ἐπεστάτει ἡ κ. Sewal. Δὲν εἰξέρω διατί, ἐδῶ μοὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ ἦμην ἐντελῶς εἰς τὴν οἰκίαν μου. Ἴσως διότι ἐπανεύρον πρόσωπα φίλα καὶ οἰκεῖα ἤδη, μετὰ τὰ ὅποια με συνέδεε τὸ ἐν Εὐρώπῃ παρελθόν, ἴσως διότι δὲν ὑπῆρχεν ἡ τυπικὴ πειθαρχία τῆς κ. Conley, ἴσως διότι ἡ μαγειρικὴ ἦτο σχεδὸν ὡς τὴν ἰδικὴν μας, με μίαν πατατοσαλάταν μάλιστα ποὺ με κρομμυδάκια τριμμένα καὶ ξύδι, σαλάταν, ἣν αὐτὴ ἡ ξεναγὸς μας εἶχε κατασκευάσει καὶ τὴν ὁποῖαν δὲν θὰ λησμονήσω ποτέ. Ἴσως διότι—τέλος πάντων—εἶδομεν φιάλας οἴνου, καὶ μάλιστα θηραϊκοῦ καὶ πρὸ τῶν παροψίδων μας ποτηράκια ἀνάλογα, τὰ ὅποια μᾶς ἐπειθάν, ὅτι τέλος πάντων ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι τόσον αὐστηροί, τόσον τυπικοί, τόσον κύριοι τῶν ὀρμῶν καὶ τῶν ὀρέξεων των, τόσον τέλειοι. Καὶ εἶναι νομίζω, ἐμφυτον τὸ αἶσθημα τοῦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον, νὰ ἀρέσκειται περισσότερο με ἄλλους ὁμοίους του ἔστω καὶ εἰς μικρὰς ἐλλείψεις καὶ εἰς ἐπουσιώδεις ἀτελείας, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται ἀνὰ πᾶν βῆμα νὰ ἀνακαλύπτῃ καὶ μίαν τελειότητα τῶν ἄλλων, ἀντισταθμίζουσαν πρὸς μίαν ἰδικὴν του ἀτέλειαν. Ἐδῶ ὁ ἀπηγορευμένος καρπὸς ἐφαίνετο ἐξασκῶν ἀκόμη τὴν ἐπὶ τῆς Εὐας, ἐὰν ὄχι καὶ τοῦ Ἀδάμ ἐπιροήν του. Γυνὴ σοφὴ, τελεία εἰς τὸ εἶδος της ἡ κ. Sewal, ἀλλ' ἐνταυτῷ καὶ φιλάρεσκος καὶ πολυτελής καὶ ὀλίγον σπάταλος καὶ περισσότερο τοῦ δέοντος ὀρηκτικὴ καὶ διαχυτικὴ καὶ ὀλιγώτερον αὐστηρὰ διὰ τοὺς ἄλλους, τέλος πάντων κρᾶμα ὑπερτάτης τελειότητος, ἀλλὰ καὶ μικρῶν ἀτελειῶν ἐνταυτῷ. Τύπος θαυμασίου γυναικῆς προωρισμένης νὰ ἐπιτελέσῃ μὲγάλα, νὰ μὴ ὀπισθοχωρῇ πρὸ οὐδενός, ἴσως ἀκόμη καὶ ὅταν τὸ οὐδὲν τοῦτο εἶναι ἐξ ἐκεῖνων, ἅτινα αἰ κοινωνικαὶ προλήψεις ἀπαγορεύουν ἐνῶ ἡ λογικὴ, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἐνοεῖ καὶ συχωρεῖ.

Εσπερίς παρὰ τῆ κ. Sewal.

Ἡ διοργάνωσις ἐσπερίδος πρὸς τιμὴν ξένων, πρὸς οὗς προσφύρου φιλοξενίαν εἶναι τι πολὺ σύνθηρες ἐν Ἀμερικῇ. Αἱ προσκλήσεις πρὸς τιμὴν μας ἦσαν ἔτοιμοι, ἔλειπε μόνον ἡ ἡμερομηνία, ἡ ὁποία ἐτίθη ἀμέσως, καὶ οὕτω ἡ ἐκλεκτοτέρα κοινωνικὴ μερὶς τῆς Ἰνδιανοπόλεως, ἐγίνωσκε τρεῖς μῶλις μετὰ τὴν ἀφιξίν μας ὥρας, ὅτι εἰς Ἑλλην καὶ μία Ἑλληνίς — προϊόντα βεβαίως πρωτοφανῆ διὰ τὴν πόλιν των — ἐφιλοξενουῦντο ἐν αὐτῇ καὶ ἠτοιμάζοντο κατὰ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν νὰ συναντηθῶσι μετὰ τῶν ἐπιγόνων τῶσαν περιφανῶν καὶ ἐνδόξων προγόνων.

Τὴν ἐνάτην ἀκριβῶς τῆς ἐσπέρας, ἀμφοτέροι με ἀμφίσειν ἐσπερίδος ἰστάμεθα παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς κ. Sewal, λευχειμονούσης, εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τὴν κατακλιζομένην ὑπὸ χεμαῖρων φωτός, ἐνῶ παρ' αὐτὴν εὕρισκετο ὁ κ. Sewal μετὰ τῆς κ. Bogelot. Οὕτω κατὰ σειράν παρήλασαν πρὸ ἡμῶν ὄλοι αἱ ἐξέχουσι προσωπικότητες τῆς πρωτεύουσας τῆς Ἰνδιάνας, ἄνδρες σημαίνοντες μετὰ γυναικῶν ἀσχημάτων, ἡ γυναικες ὑπέροχοι μετ' ἀνδρῶν ὑποδεεστέρων των. Μετὰ τὴν τυπικὴν αὐτὴν παρυσίασιν διεσκορπίσθημεν ὄλοι καὶ ὄλοι ἀνὰ τὰς τρεῖς συνεχομένης αἰθούσας. Ἐδῶ πλέον ἕκαστος ἦτο ἐλεύθερος νὰ ἐκλέξῃ τοὺς μετ' ὧν νῦν χαριστεῖτο συνδιαλεγόμενος, καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐκείνων, οὗς δὲν συνεπάθει. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ξένοι, οἱ ὅποιοι μόνον μειδιάματα εἶχον δι' ἡμᾶς, ἀλλ' οἱ ὀποῖοι ταῦτοχρόνως μᾶς περιεργάζοντο, μᾶς ἐμελέτων, μᾶς ἐξήταζον ὡς περίεργα ὄντα δὲν μ' ἐνδιέφερον καὶ πολὺ. Στερεοτύπως σχεδὸν τὰς αὐτὰς ὄλοι περὶ Ἑλλάδος μᾶς ἀπηύθυναν ἐρωτήσεις καὶ τὰς αὐτὰς ἐλάμβανον ἀπαντήσεις. Αἱ γυναῖκες καὶ ἐδῶ εὐειδέστεραι, πολυτελέστεραι, εὐφρέστεραι, κομψοπρεπέστεραι τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι φαίνονται ζῶντες με τοὺς ἀριθμοὺς καὶ διὰ τῶν ἀριθμῶν, με τὸ χρῆμα καὶ διὰ τὸ χρῆμα, ὄχι διὰ νὰ θησαυρίζουν, ὄχι διὰ νὰ πλουτοῦν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχουν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ καθιστοῦν τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα των εὐτυχεῖς, νὰ ἰκανοποιῶν πᾶσαν ἀπαίτησιν, πᾶσαν ἰδιοτροπίαν των. Δύο ἢ τρεῖς ἐκ τῶν κυριῶν εἶχον ἐπισκεφθῆ τὴν Ἑλλάδα. Ἰδίᾳ νέα τις καὶ ὠραία κόρη, ἣτις εἶχε περὶ ἠγηθῆ μόνη ὄλον σχεδὸν τὸν κόσμον. Με αὐτὴν ξεῖμα περισσώτερον, καὶ ἡ ὁμιλία μας περιστρέφετο εἰς τὰ ἀρχαῖα μνημεῖά μας, τὰ ὁποῖα εἶχον ἐπισκεφθῆ καὶ περιέγραφε μετὰ ἀκριβείας, ἣν θὰ τῇ ἐζήλευον ἴσως καὶ αὐτοὶ οἱ ἀρχαιολόγοι μας.

Τὰ ἀναψυκτικά, τὰ ἐντὸς κυαθίσκων παγωτά, τὰ κομψέτα καὶ οἱ σακχαρωμένοι καρποὶ ἦσαν ἐν ἀφθονίᾳ ἐπὶ τοῦ κηλικείου. Ἐκεῖ εἶχον καὶ τὴν εὐχάριστον ἐκπληξίν νὰ θερμανθῶμεν εἰς ἐστίαν ἀναπνομένην καὶ σβυνομένην δι' αὐτομάτου ἠλεκτρικῆς κινήσεως, καὶ με τοὺς αὐτοὺς ἄνθρακας συντηρουμένην ἐπὶ ὀλόκληρα ἔτη. Ἐκεῖ ἐπέισθημεν ἀπαξ ἔτι, ὅτι ἡ πρόοδος βαίνει ἀλματικῶς καὶ εἰς τὰς μικροτέρας ἔτι πόλεις τῆς Ἀμερικῆς, ἐνῶ καρκινοβατεῖ καὶ εἰς τὰς μεγαλητέρας ἀκόμη τῆς Εὐρώπης.

Ἡ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τὴν εὐεργετικὴν ἐορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, δι' ἣν καὶ οἱ φιλοπρόδοοι ἐπίσκοποι τοῦ ναοῦ τούτου τὸσον μοχλοῦσιν, ἀναλαμβάνει ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν Προστασίαν Τῆς ἡ Α. Β. Υ. ἡ ἡγεμονίς Σοφία.

Προκειμένου περὶ ἁγίων καὶ οἱ θρόνοι συνταράσσονται καὶ ἀ ἡγεμονικαὶ καρδίαι συγκινουῦνται. Ὅταν σκεφθῶμεν, ὅτι εἰς τὴν αὐταπαρνήσιν, εἰς τὴν αὐτοθυσίαν, εἰς τὴν πίστιν, εἰς τὴν πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ἀγάπην τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες δικαίως ἀπέκτησαν τὸν ἐπιφανῆ τῶν ἁγίων τίτλον, ὀφείλει ὁ Χριστιανισμὸς τὴν διαδόσιν του καὶ ἡ ἀνθρωπότης τὴν σωτηρίαν τῆς, τότε αἰσθανόμεθα ἐπιβαλλομένην ἡμῖν τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ γεραίρωμεν τὴν μνήμην αὐτῶν καὶ νὰ καταβάλωμεν πᾶσαν θυσίαν, ὅπως οἱ εἰς αὐτοὺς ἀφιερωμένοι ναοὶ εἶναι ἀντάξιοι τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δόξης των.

Ὅποια τιμὴ, ὁποῖα ὑπερηφάνεια καὶ δόξα ἐν ταῦτ' ἡμῶν διὰ τὰς γυναῖκας τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ διακόσμησις καὶ ὁ στολισμὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἐὰν σήμερον δὲν ὑποβαλώμεθα πλέον εἰς νηστείας πολλὰς, ἐὰν δὲν ταλαιπωρῶμεν τὸ σῶμα, ἐὰν κατὰ τὰς ἀσθενείας μας προσφεύγωμεν μᾶλλον εἰς τοὺς ἰατροὺς τοῦ σώματος, ἐὰν ἡμεῖς αἱ Ἑλληνίδες εἴμεθα αἱ ὀλιγώτερον ἀπὸ ὄλας τὰς γυναῖκας τοῦ κόσμου ἀφιερώνουσαι τὸν βίον καὶ τὴν ἀγάπην μας εἰς τὸν θεόν, μὴ λησμονῶμεν ἐν τούτοις, ὅτι καὶ ἡ ψυχὴ ἔχει τοὺς πόνους καὶ τὰς ἀδυναμίας τῆς, δι' ἧς μόνον ἡ θρησκεία ἀποβαίνει παρήγορος ἀνακούφισις. Καὶ εἰς τὴν θρησκείαν, εἰς τὸν θεὸν αὐτὸν δὲν θὰ πιστεύσωμεν, ἐὰν δὲν ἀφιερῶσωμεν ἡμέρας τινὰς τῆς ζωῆς μας εἰς ἐξυπηρέτησιν τῆς λατρείας του, ἐὰν δὲν ὑποβληθῶμεν καὶ εἰς θυσιάς, ἐὰν δὲν στερηθῶμεν ἡμεῖς αἱ ἴδιαι, ὅπως μᾶλλον περιλάμπρα ἀναδειξώμεν τὰ θεῖα ἐνδιαίτηματα, τὸν τόπον τῆς λατρείας, τῆς προσευχῆς, τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς μετανοίας.

Τῆς τιμῆς αὐτῆς μετέχουν οἱ ἔμποροι Ἀθηνῶν γενναϊότατα ἀποστέλλοντες δῶρα ὑπὲρ τῆς ἀγορᾶς. Ἐὰν δὲ θελήσωσι νὰ μετάσχῃσι ταύτης καὶ αἱ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἀναγιώστριαί μας δύνανται νὰ μᾶς ἀποστείλωσιν ὅ,τι νομίζον καταλλήλον διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, χειροτέχνημά τι ἢ ὅ,τι δῆποτε χρήσιμον, ἀποδεχόμενα τὰς εὐχαριστίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἣτις ἀποτελεῖται παρὰ τῶν κ.κ. Φανῆς Πρετεντέρη, Ναταλίας Σούτσου, Ἀνδριοπούλου, Λοιδωρίκη, Σοφίας Σχλίεμανν, Κουρκουμέλη, Ζερβουδάκη, Γαλάτη, Λάμπρου, Γεωργαντᾶ, Ράλλη, Κοντοσταύλου, Καραπάνου, Σερπιέρη, Βάγια καὶ Παρρῖν.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ

Ἡ Χριστιανικὴ Κοινότης Ρεθύμνης ἐπὶ τῇ θλιβεῇ καὶ ἀπαισίᾳ ἀγγελίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου καὶ Ἐνδόξου Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' βαθέως συνεκινήθη καὶ πολλαχῶς ἐξεδήλωσε τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὴν εἰλικρινῆ καὶ ἀμέριστον θλίψιν.

Οὕτως ἐσπευσεν οὐ μόνον νὰ ἐκφράσῃ τῷ ἐπαξίως τὸ Ρωσικὸν Κράτος ἐνταῦθα ἀντιπροσωπεύοντι ἀξ.κ.Γ.Ι.Χατζηγηγοράκη τὸ εἰλικρινὲς αὐτῆς πένθος ἐπὶ τῷ μεγίστῳ δυστυχίματι τοῦ Ρωσικοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Οἴκου, ἀλλὰ καὶ Μνημόσυνον πάνδημον ἐπιθλιτικώτατον ὑπὲρ τοῦ θανόντος Ἀσιμνήστου Αὐτοκράτορος ἐτέλεσε.

Μετὰ τὴν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῶν Εἰσοδίων ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν ἐτελέσθη ἐν συγκινητικωτάτῃ καταπλήξει ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου Ἐπισκόπου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Ἱερθεῖου Μπραουδάκη ἡ ἐπιμνημόσυνη τελετὴ, ἐν ἣ παρήσαν πάντες οἱ ὀπορῆζονοὶ καὶ πᾶσι θεοσλαοὶ συρρέσαντες ἐν συγκινήσει προφανεῖ. Ὁ ὑποπρόξενος τῆς Ρωσσίας κ. Γ. Χατζηγηγοράκης μετὰ φωνῆς συγκινημένης παρέ-

στησε τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς, ἣτις ἐπληξε τὸν χριστιανικὸν ἐν γένει κόσμον καὶ ἰδίᾳ τὸ Ρωσικὸν ἔθνος ἐπὶ τῇ ἀλγεινῇ ἀπωλείᾳ τοῦ Μεγίστου Αὐτοκράτορος Αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ' καταθέσας εἰς μνήμην τοῦ Σεπτοῦ νεκροῦ στέφανον ἐκ δάφνης μετὰ βαρυτίμων ταινιῶν φερουσῶν τὸ ρωσικὸν σῆμα καὶ τὴν χρυσοῦ γραπτὸν ἐπιγραφὴν :

Τῷ ΜΕΓΙΣΤῷ ΑΝΔΡΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡῷ Τῷ Γ' - Σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης ἕνεκεν.

Δέχθητι, Ἱερὰ Ψυχὴ τοῦ Ἐνδόξου καὶ Πολυσεβάστου Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ'. τὴν δακρῦθροτον τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τοῦ σεβασμοῦ δάφνην, ἣν ἡ Κρῆτη περνοῦσα καὶ συγκινημένη ἐπὶ τῷ προῦρω θανάτῳ Σου, Σοὶ προσφέρει σήμερον, ὡς καὶ τὰ θερμὰ καὶ εἰλικρινῆ αὐτῆς δάκρυα καὶ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεώς Σου ἐν τῇ αἰωνιότητι.

Μεγαλοπρεπέστατον σταυρὸν ἐξ ἀνθέων κατέθεσε καὶ ἡ οἰκογένεια Παπαδογιαννάκη.

Ρεθύμνη 2 Νοεμβρίου 1894, Ἄννα Γ. Παπαδογιαννάκη

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Εἰς πᾶσαν περίστασιν μία καλοκαταμένη γυνὴ ἀκολουθεῖ τὸν συρμόν, οἷος καὶ ἂν ᾖ, ὅπως ἐκ τούτου ἀρυσθῇ νέα θέληγητρα. Δὲν πρέπει λοιπὸν ν' ἀπελιζώμεθα ἐὰν φαντασιοπληξίαι τοῦ συρμοῦ εἶναι πολυάριθμοι καὶ αἱ γαρνιτούραι μᾶλλον βαρεῖαι. Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ πληθὺς τῶν σχημάτων καὶ τῶν διευθετήσεων ἐνδιαφέρουσι τούναντιον περισσώτερον τὴν ἐκλογὴν μας.

Διὰ νὰ προσεγγίσωμεν τὰ δύο ταῦτα ἄκρα ἄφ' ἐνὸς τὴν οἰκονομίαν, ἣτις φαίνεται ἀπειλουμένη ὡς ἐκ τῆς ποικιλίας καὶ εὐρύτητος τῶν ὑφασμάτων, καὶ ἄφ' ἑτέρου τὸν ὑποχρωτικὸν στολισμὸν, καὶ τὸν φόβον τοῦ νὰ βλέπωμεν τὰς ἄλλας ν' ἀπολαμβάνουσι μόναι τοῦ συρμοῦ τὴν ποικιλίαν, ὑπάρχει ἡ ἀνεκτίμητος εὐκολία νὰ χρησιμοποιοῦσιν μετὰ τῶν στολισμῶν μεταξὺ ἡ βελούδα ἐξ ἄλλων ἐνδυμασιῶν, αἵτινες ἄνευ αὐτῶν δὲν θὰ εἶναι πλέον τοῦ συρμοῦ.

Δυνάμεθα ἐπίσης νὰ ἀποκρῦψωμεν διὰ ταινιῶν τὰς ἐλλείψεις τῶν μεταχειρισμένων ἐσθήτων. Διὰ τὴν εὐφυῆ γυναῖκα δὲν ὑπάρχει συνδυασμὸς, τὸν ὁποῖον ν' ἀμελήῃ καὶ τοῦτο ἐξηγεῖ πῶς τόσαι γυναῖκες ἀμοιροῦσαι πλοῦτος καὶ κατέχουσαι θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀνταποκρίνονται εἰς ὄλας αὐτοῦ τὰς ἀπαιτήσεις δίχως νὰ ἐξοδεύουν πολλά. Ἐνδύονται καλῶς καὶ ἀπλῶς, διότι γινώσκουσι νὰ συνδυάζουσι τὸ ὄρατον μετὰ τοῦ ἀφελοῦς.

Ὁ συρμὸς κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον με τὰ γουναρικά του, τὰς δαντέλλας του, τὰ κεντήματα του, τὰ πλατέα μεταξωτὰ σειρήνια, ἐν συνθέσει με τὰ χενόρα κορδόνια, χάνδρας κλπ. θὰ προμηθεύσῃ πλέον ἢ

88 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ 88

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Δὲν εἶχε ἀκριβῆ ἰδέαν οὔτε περὶ τῆς φρονήσεώς της, οὔτε περὶ τῆς ἐνεργητικότητος καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ χαρακτήρος της. Ἐκείνος ἐγνώριζε μόνον ὅτι εὕρισκετο ἐνώπιον μητρὸς, ἣτις δὲν εἶχε ἐπανδρεῖ τὴν θυγατέρα της ἀπὸ δέκα τριῶν ἐτῶν περίπου, καὶ μάλιστα θυγατέρα διατρέξασαν ἐσχάτως κίνδυνον θανάτου !... Λοιπὸν, ἡ μήτηρ αὐτῆ, εἰς τινὰ βήματα μόνις εὐρισκομένη μακρὰν τῆς τόσον ἐπιθυμητῆς θυγατρὸς της, θὰ ἤδυνάτο νὰ κρατηθῆ, νὰ κάμῃ εἰς τρόπον ὅστε νὰ μὴ ἐνοηθῇ ἡ παρουσία της;

Ἡ κυρία δὲ Ροσεδέλ ἠγνώσθη καλῶς τὴν ἀπέναντι αὐτῆς δύσκολον θέσιν τοῦ ἱατροῦ, καὶ ἔσχε τὸ ἔξογον θάρρος νὰ πιεθῇ τὴν φωνὴν τῆς μητρικῆς στοργῆς της. Ἐπρωγεμμάτιον βιαστικά. Ἡ ἀμαξία εἰς ἣν ἦσαν ἐξυγμέναι δύο ἴπποι καὶ ὠρατοὶ καὶ εὐρωστοὶ ἔφθασε μετ' οὐ πολὺ ἔμπροσθεν τῆς θύρας. Ὁ ἱατρὸς ἐτοποθέτησε τὸν Ἀνδρέαν καὶ τὴν Ναδίαν εἰς τὸ βᾶθος αὐτῆς, καὶ ἀπὸ εἶπε λίξεις τινὰς γερμανιστὶ εἰς τὸν ἠγίοχον, ἔλαβε θέσιν ἀπέναντι αὐτῶν.

Μετ' οὐ πολὺ ἀνήλθον μικρὰν εὐθείαν ὁδὸν, καὶ ἡ ἀμαξία ἐκυλίετο ἤδη εἰς τὴν θαυμασίαν δενδροστοιχίαν τῆς λίμνης, ἣς ἐκάστη οἰκία εἶνε ἀληθὲς ἀνάκτορον ἐν σμικρῷ, με τοὺς πυργίσκους τῶν ἀνδρῶν της, με τὰ καλλιτεχνικὰ ἀνάγλυφα, καὶ τὰ ζωγραφήματα, ἀτινα διεκόςμουν αὐτὴν ἐξωτερικῶς, με τοὺς κήπους της, τοὺς τόσον καλῶς σχεδιασμένους, με τὰ μεγαλοπρεπῆ των δένδρα, καὶ ἰδίως με τὴν ἐκείθεν ἀπολαμβανομένην λαμπρὰν θέσιν ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Ζυριχῆς, μίᾳς τῶν μικροτέρων τῆς Ἑλβετίας Ἰσως, ἀλλὰ βεβαίως τῆς ἀξιολογοῦσας, τῆς μᾶλλον πλήρους ζωῆς, καὶ τῆς περικαλλεστέρης.

Ἡ ἀμαξία ἐγκατέλιπε μετ' ὀλίγον τὴν θαυμασίαν δενδροστοιχίαν, ἣν ἠκολούθη ἀπὸ τῆς Ζυριχῆς, καὶ ἀνήρχετο ἤδη τὰ θαυμάσια ὑψώματα τοῦ Κέρχεργερ. Κατόπιν δὲ εὐρέθη ἐν ἑτέρᾳ δενδροστοίῳ ὄρῳ, ἣτις ὠμοίως μᾶλλον πρὸς δενδροστοιχίαν κήπου περικαλλεστάτου.

ἄλλοτε εἰς τὴν ἐπιδείξιαν γυναῖκα στοιχεῖα οὐσιώδη κομψότητος. Τὰ χρυσοειδῆ σειρήνια εἶναι τῆς ἐποχῆς. Ἐπὶ τούτου ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκονομίαν θὰ εἰπωμεν. Ὀλίγον βελούδον ἐκ παλαιῆς ἐσθήτος ἐὰν τεθῆ εἰς νέαν πάντοτε δεικνύει ποῦ καὶ ποῦ ἔγνη τῆς καλιότητός του, ἄτινα δύνανται νὰ κρυθῶσιν ὑπὸ κέντημα χρυτοῦ σειρητίου. Τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸ ζῶκει, τὰς πέρτας, τὰ ρεβῆρ καὶ τὸν λαϊμόν.

Δὲν λησμονοῦμεν καὶ τὴν ἀνησυχίαν τῶν γυναικῶν καὶ εἶναι πολλὰ, αἵτινες φοβοῦνται τὰς γαρνιτούρας διὰ νὰ μὴ τὰς παχύνωσι. Πλάνη. Ἐὰν τὰ βολαῖν, τὰ πλισσῆ, τὰ coquillages διδοῦσι πάχος καὶ χάριν εἰς τὰς ἀδυνατούς καὶ καμψὰς, εἶναι ἄλλαι γαρνιτούραι, αἵτινες πλατύνουσι τὰς γραμμάς.

Διὰ τὰ περικόρμια, τὸ πλάτος πρὸς τὸ ἐπάνω μέρος, ὅπερ προσγίνεται διὰ τῶν πλατέων μαυικῶν καὶ τῶν ὦμων λεπτύνει τὴν ὀσφύν.

Ἡ ἰσοῦψής ἐσθῆς, ἡ εὐρυνομένη κατὰ τὸ κάτω μέρος, εἶναι λίαν καταλλήλος διὰ τὰς παχείας γυναῖκας.

Τὰ γουναρικά εἶναι ἐν μεγάλῃ χρήσει, αἱ ἐσθῆτες γενικῶς εἶναι γαρνιρισμένα δι' ἐπωμίδων, ψευδῶν θυλακίων γαρνιρισμένων με ἐπισκεφαλίδας ἐκ κομβίων μεγάλων. Καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ συρμὸς ἐπιτρέπει τὰ διαφορετικὰ περικόρμια, ἐν corselet ὁμοιον με τὴν ἐσθῆτα καὶ γαρνιρισμένον με γούσαν, πηγαίνει πολὺ με περικόρμιον ἐκ μεταξῆς γαρνιρισμένον εἰς τὸν λαϊμόν καὶ τὰ ρεβῆρ με ὑφασμα ἐκ τῆς ἐσθήτος.

Τὸ βελούδον θὰ εἶναι τοῦ συρμοῦ καὶ διὰ τοὺς γάμους, τὰ γεύματα καὶ τὰς ὑποδοχὰς, καὶ ἡ δαντέλλα εἶναι τὸ συμπλήρωμα τῆς βελουδίτης ἐσθήτος τῆς ἐσπέρας, ὅπως τὰ γουναρικά θὰ εἶναι ἀναπόσπαστα ἐκ τῶν ἐνδυμασιῶν τῆς ἡμέρας.

Τὰ κομψήματα τὰ παλαιὰ, τὰ κεκρυμμένα θὰ εἶναι τὰ νεώτερα τοῦ συρμοῦ. Τὰ ὑφάσματα τὰ ἐκ βελούδου πρασίνου, ἀμαράντου, ἰσχροῦ μελιτζανί, προκαλοῦσι τοὺς πολυτίμους λίθους ὡς καὶ τὸ ἀτλάζι συμφωνεῖ με τοὺς ἀδάμαντας καὶ τὰς δαντέλλας.

Περιέριον ἐκ ταινίας ἢ ἐκ βελούδου οὐσιώδηποτε χρώματος, μαύρου, μπλέ, πρασίνου, ἐρυθροῦ βαθέος καὶ ἔχον πλάτος ἕως δύο κακτῶλων κεντᾶται διὰ πολυτίμων λίθων καὶ προσκολλᾶται ἐκ τῶν ὀπισθεν διὰ πορτῶν κεκρυμμένων ὑπὸ coques. Τὸ περιέριον τοῦτο δίδον λευκότητα εἰς τὸν λαϊμόν καὶ λάμψιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, φέρεται με ἐσθῆτα ἔξωμον, με ἐσθῆτα ὑποδοχῆς, με λευκὸν περιστήθιον ἐσθῆτα πολὺ ὠχρὰν ἐσφιγμένην περὶ τὸν λαϊμόν.

Ὅραται ἐσθῆτες συρμοῦ δύναται τις νὰ κατασκευάσῃ οἰκονομικῶ-

— Ἰδοὺ ἡ Ν(ὀ)δελμαπα, εἶπεν ὁ ἱατρὸς, με μειδιάμα ἐνδομῶγου εὐχαριστήσεως, διότι ἐλάτρευε τὴν γυνίαν αὐτὴν τῆς γῆς, ὅπου ἐπετύγχανε τὰς μᾶλλον ἐκτάκτους θεραπείας.

Πρόσωπά τινα ἐφάνησαν ἐπὶ τῶν σιδηρῶν κιχλίδων παρακειμένου ἀνδρῶν, ἀμα ἦκουσαν νὰ σταματᾷ ἀμαξία ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας.

— Εἶνε οὗτοι οἱ τελευταῖοι ἀσθενεῖς μου, εἶπεν ὁ ἱατρὸς τῷ Ἀνδρέᾳ. »Προτιμῶν τὴν ἐδῶ ἡσυχίαν τῆς θορυβωδεστέρης διαμονῆς τῆς Ζυριχῆς. »Ὅα ἱατρευθῶσι μετ' οὐ πολὺ, προσέθεσεν οὗτος, καὶ θὰ ἀναχωρήσουν καὶ αὐτοὶ μετ' ὀλίγον.

— Ναι, ἡδύνατο νὰ ἐκφράζεται οὕτω, διότι τοὺς ἱατροὺς πάντας...

— Ὅα μείνωμεν ἐπὶ πολὺ ἐδῶ; ἠρώτησεν ὁ Ἀνδρέας, ἀμα κατελθὼν τῆς ἀμαξίτης.

— Ἀνέλθετε, εἶπεν ὁ ἱατρὸς, θὰ συνομιλήσωμεν.

— Ἐπιθέμουν νὰ θέσω τὴν κυρίαν Δανζελῶ ἀπέναντι εἰκόνας ἀκριβεστάτης τοῦ παρελθόντος βίου της, καὶ ἰκανῆς νὰ κάμῃ ἐντύπωσιν εἰς τὴν φαντασίαν της, ὅσον τὸ δυνατόν ζωηροτέραν. Ἐγραψα λοιπὸν εἰς τὴν δεσποινίδα Φράγκαν, ἣτις μοὶ ἔδωσεν ὄλας τὰς ἀπαιτούμενας πληροφορίας. Ἐπὶ πλέον, ἡ κυρία βαρώνη καὶ ἡ δεσποινὶς Φράγκα μοὶ ἔστειλαν ἐκ Παρισίων τὸ ἀκριβὲς σχεδιάσμα τῆς μικρᾶς αἰθούσης, εἰς ἣν ἡ ἀσθενὴς μου εἶχε διέλθει μετ' ὧμων, κύριε μακαρίσει, τὰς τελευταίας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς σας στιγμῆς, κατόπιν δὲ καὶ ὄλον τὸν καιρὸν, καθ' ὃν σὰς ἀνέμενε καὶ σὰς ἐσουλλογίζετο.

— Ἄλλ' ἐκεῖ ἐξετέλεσθη τὸ ἔργλημα !... ἀνέκραξεν ὁ Ἀνδρέας, φοβερὰ ὠχρίσας.

— Ἐκεῖ ἡ εἰς τὸ δωμάτιόν της, τοῦ ἕννου... Ἄλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει. Ἡ ἐνθύμησίς σας καὶ ἡ εἰκὼν σας, ἂν συμμορρωθῆτε με τὴν διαγωγὴν, ἦν θὰ σὰς διαγράψω, θὰ ἐπικρατήσουν πάσης ἄλλης ἀναμνήσεως ἢ ἐντυπώσεως, εἶμα περὶ τούτου βέβαιος. Μετὰ τοῦ σχεδίου τῆς αἰθούσης, αἱ κυρία μοὶ ἔστειλαν ἐκ Παρισίων χάρτην ὁμοιον ἐκεῖνου δι' οὗ εἶνε ἐπιστρωμένοι οἱ τοῖχοι αὐτῆς, πρὸς δὲ τὰ παραπετάσματα τῶν παραθύρων, τὰ ἔπιπλα καὶ τὰ μικρὰ κομψοτεχνήματα, εἰς τὴν εἰκόνα εἰς θέσιν νὰ διακευθῶσιν μικρὰν αἰθουσαν ἀκριβεστάτα ὁμοιον ἐκείνης ἐν ἣ ἔζη ἡ σύζυγός σας εἰς Παρισίους.

— Καὶ τὸ κατωρῶσατε τοῦτο ἱατρέ;

